

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Georg Lanno
Georg.Lanno@merelahe.ee

Teie 11.03.2026

Meie 26.03.2026 nr 2.2-9/26/966-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, millega soovite AKI seisukohta küsimuses, mis puudutab perearstide poolt isikuandmete (eelkõige terviseandmete) edastamist kindlustusele. Küsite, et kui kolmas isik (kindlustus) soovib andmeid surnud patsiendi kohta siis kas perearstil tuleb nõuda patsiendi pärimisõigusega isikult nõusolekut andmete väljastamiseks.

Alustan sellest, et AKI ei saa anda õigusnõu ega võtta õiguslikult siduvaid seisukohti väljaspool järelevalvemenetlust. Seega saan anda üldisi selgitusi.

Isikuandmete töötlemist pärast inimese surma reguleerib [isikuandmete kaitse seaduse § 9](#), mille lõige 2 näeb ette, et surnud isiku nõusoleku puudumisel toimub tema isikuandmete töötlemine pärija nõusolekul, välja arvatud juhul, kui isikuandmeid töödeldakse muul õiguslikul alusel. See tähendab, et kui mõni muu õigusakt annab aluse surnu andmete töötlemiseks, siis ei ole pärija nõusolek nõutav. KindlTS § 219 lg 1 p 1 on õiguslik alus, mis võimaldab kindlustusandjal saada isikuandmeid, sh terviseandmeid. Seega, kui on viidatud seadusest tulenevale õiguslikule alusele ja eesmärgile, mis võimaldab isikuandmeid saada, siis nõusoleku küsimine on üleliigne ja pärija suhtes eksitav.

Perearstil tuleb anda välja andmeid ulatuses, mis on ülevõetud kindla patsiendi kohta. Nimistu ülevõtmisega peaks minema üle andmestik – kui ei ole üle läinud, on võimalik andmeid võtta TIS-st. Samas oluline on silmas pidada, et perearst ei saa väljastada andmeid, mille vastutavaks töötlejaks on muud tervishoiuteenuse osutajad, nt haiglate koostatud epikriisid jms.

Selleks, et tervishoiuteenuse osutaja saaks kontrollida, kas andmeedastus on õigusliku alusega kooskõlas, tuleb kindlustusandjal võimaldada andmete küsimisel järgmine info:

- Kindlustusleping, mille täitmiseks isikuandmeid töödeldakse;
- Kindlustusjuhtumi faktilised asjaolud (aeg, koht jne) ja lühikirjeldus, millega seoses isikuandmeid töödeldakse;
- Andmesubjekti nimi ja tema roll kindlustussuhtes (nt kahjustatud isik, kindlustusvõtja, soodustatud isik, kindlustatu, pärija);
- Viide andmetöötlemise eesmärgile ja õiguslikule alusele (KindlTS § 219 lõikele 1; IKÜM art 6 lg 1 p b + art 9 lg 2 p g või f), mille alusel andmeid nõutakse;
- Milliste andmete väljastamist kindlustusandja taotleb ja miks asjaomased andmed on vajalikud kindlustusandja täitmise kohustuse ja/või selle ulatuse väljaselgitamiseks ja/või vajalikud tagasinõuete esitamiseks.

Samas pean vajalikuks juhtida tähelepanu sellele, et KindlTS küll annab võimaluse kindlustusandjal töödelda isikuandmeid, kuid seda üksnes selgelt piiritletud eesmärgil ehk kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramiseks ning tagasinõuete esitamiseks. Seega lasub ka andmete väljastajal kohustus enne haiguslugude väljastamist kontrollida, kas kõik kindlustusandja poolt küsitud terviseandmed on põhjendatud ja vajalikud ning vajadusel esitada taotlejale täiendavaid küsimusi.

Samuti on Teil õigus andmete väljastamisest keelduda, kui leiate, et mingid andmed ei ole taotluses toodud eesmärgil töötlemiseks vajalikud.

Loodan, et selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Gunnar Gabriel Einlo
Jurist
peadirektori volitusel